

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
(КЗ СОІППО)

СХВАЛЕНО

Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 4 від «01» березня 2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КЗ СОІППО № 15-08

від «01» березня 2024 року

Ректор Ю. НІКІТІН

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (далі – Положення; КЗ СОІППО) визначає загальні принципи, підходи та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальні вимоги до рівнів їх досягнення, застосування 100-бальної та шкали ЄКТС, а також засади конкретизації критеріїв оцінювання в робочих програмах освітніх компонентів (далі – РП ОК).

1.2. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти КЗ СОІППО та застосовується під час оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за освітньо-професійними програмами.

1.3. Положення розроблено відповідно до законодавства України у сфері освіти і вищої освіти, нормативно-правових актів у сфері забезпечення якості вищої освіти, освітньо-професійних програм КЗ СОІППО та локальних нормативних документів, що регулюють організацію освітнього процесу.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими актами у сфері освіти, а також локальними нормативними документами КЗ СОІППО.

1.5. Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу та спрямовується не лише на визначення обсягу засвоєних знань, а насамперед на встановлення рівня досягнення програмних результатів навчання та результатів навчання за освітніми компонентами.

1.6. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в КЗ СОІППО ґрунтується на узгодженості:

- програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою;
- результатів навчання за освітніми компонентами;
- змісту та завдань навчання;
- форм і методів оцінювання;
- критеріїв оцінювання;
- рівнів досягнення результатів навчання.

1.7. Загальні критерії оцінювання, визначені цим Положенням, є єдиною нормативною основою для розроблення конкретних критеріїв оцінювання результатів навчання за окремими освітніми компонентами.

1.8. Конкретні форми контрольних заходів, види навчальної діяльності, розподіл балів, зміст оцінюваних завдань та критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом визначаються відповідно до освітньо-професійної програми, навчального плану та РП ОК.

1.9. Порядок організації та проведення поточного і підсумкового контролю, допуску до контрольних заходів, проведення перескладань, апеляцій та інших процедурних питань визначається окремим Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти КЗ СОІППО.

II. ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

2.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі таких **принципів**:

- *об'єктивності* – оцінювання здійснюється на основі визначених і однаково застосовуваних критеріїв, незалежно від особистого ставлення науково-педагогічного працівника до здобувача вищої освіти;
- *валідності* – методи та завдання оцінювання мають відповідати результатам навчання, які підлягають оцінюванню, та забезпечувати можливість встановити рівень їх досягнення;
- *надійності та послідовності* – застосування критеріїв має забезпечувати зіставність результатів оцінювання за однакових або співставних умов;
- *прозорості* – здобувачі вищої освіти мають бути завчасно поінформовані про програмні результати навчання, форми контрольних заходів, критерії оцінювання та розподіл балів;
- *зрозумілості* – критерії оцінювання формулюються чітко, однозначно та доступно для здобувачів вищої освіти;
- *систематичності* – оцінювання забезпечує отримання інформації про динаміку досягнення результатів навчання протягом вивчення освітнього компонента;
- *диференційованості* – система оцінювання дає змогу розрізняти рівні досягнення результатів навчання;
- *справедливості* – оцінювання здійснюється на основі єдиних для відповідного освітнього компонента вимог із забезпеченням рівних можливостей для здобувачів вищої освіти;
- *академічної доброчесності* – оцінювання ґрунтується на самостійному виконанні здобувачем передбачених завдань та дотриманні вимог академічної доброчесності;
- *зворотного зв'язку* – результати оцінювання мають сприяти усвідомленню здобувачем рівня досягнення результатів навчання та визначенню напрямів подальшого навчання.

2.2. Оцінювання має бути спрямоване на визначення не лише правильності відтворення навчального матеріалу, а й здатності здобувача вищої освіти:

- розуміти та пояснювати засвоєний матеріал;
- застосовувати знання для розв'язання навчальних і професійних завдань;
- аналізувати інформацію та проблемні ситуації;
- обґрунтовувати рішення та формулювати висновки;
- використовувати набуті компетентності у стандартних і, за потреби, нестандартних ситуаціях;
- здійснювати самостійну діяльність;
- презентувати та аргументувати результати власної діяльності.

2.3. Критерії оцінювання не повинні передбачати оцінювання показників, які не пов'язані з визначеними програмними результатами навчання відповідного освітнього компонента.

2.4. Відвідування навчальних занять, активність здобувача в освітньому процесі та інші види діяльності можуть враховуватися під час оцінювання лише тією мірою, якою вони забезпечують досягнення та можуть бути співвіднесені з визначеними результатами навчання.

2.5. Оцінювання результатів навчання не може ґрунтуватися виключно на відтворенні теоретичного матеріалу, якщо відповідний результат навчання передбачає його застосування, аналіз, оцінювання або створення нового продукту діяльності.

ІІІ. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Загальним критерієм оцінювання є рівень досягнення визначених результатів навчання, який встановлюється з урахуванням:

- повноти та правильності знань;
- розуміння основних понять, закономірностей і зв'язків;
- здатності застосовувати знання та вміння;
- рівня сформованості практичних умінь;
- здатності аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки;
- обґрунтованості прийнятих рішень;
- самостійності виконання завдань;
- здатності використовувати відповідні джерела та інформацію;
- якості представлення та аргументації результатів діяльності.

3.2. Перелік показників, зазначених у пункті 3.1 цього Положення, не є обов'язковим для одночасного застосування до кожного виду контрольного заходу.

3.3. Під час розроблення критеріїв для конкретного освітнього компонента враховуються його зміст, результати навчання, характер професійної діяльності, види навчальної діяльності та форми контрольних заходів.

3.4. Для різних видів завдань можуть застосовуватися різні показники оцінювання. Водночас їх сукупність має забезпечувати комплексне оцінювання відповідних результатів навчання.

3.5. Загальні характеристики рівнів досягнення результатів навчання визначаються відповідно до 100-бальної шкали та шкали ЄКТС.

3.6. Загальна характеристика рівнів досягнення результатів навчання

Кількість балів	Шкала ЄКТС	Національна шкала	Загальна характеристика рівнів досягнення результатів навчання
1	2	3	4
91–100	A	відмінно	Результати навчання досягнуто на високому рівні. Здобувач демонструє системні та глибокі знання, самостійно застосовує їх, аналізує проблемні ситуації, обґрунтовує рішення, формулює аргументовані висновки та демонструє високий рівень сформованості відповідних умінь і компетентностей

1	2	3	4
81–90	B	добре	Результати навчання досягнуто на високому рівні. Здобувач правильно та достатньо повно застосовує знання і вміння, аргументує основні положення, розв'язує типові та окремі ускладнені завдання, допускаючи незначні неточності, які не впливають істотно на результат
71–80	C	добре	Результати навчання досягнуто на достатньому рівні. Здобувач демонструє правильне розуміння основного змісту, застосовує набуті знання та вміння у типових ситуаціях, проте потребує певного доопрацювання глибини аналізу, аргументації або самостійності
61–70	D	задовільно	Результати навчання досягнуто на мінімально достатньому рівні. Здобувач демонструє базові знання та вміння, здатний виконувати типові завдання, однак допускає суттєві неточності, недостатньо обґрунтовує рішення або потребує додаткової підтримки під час виконання складніших завдань
51–60	E	задовільно	Результати навчання досягнуто на мінімально прийнятному рівні. Здобувач демонструє базове розуміння навчального матеріалу та здатність виконувати прості типові завдання, однак має суттєві прогалини у знаннях, уміннях або здатності їх застосовувати
31–50	FX	незадовільно	Результати навчання досягнуто недостатньо. Здобувач демонструє фрагментарні знання та вміння, не забезпечує належного виконання основних завдань, проте окремі результати свідчать про можливість їх доопрацювання та покращення за встановленою процедурою
0–30	F	незадовільно	Результати навчання не досягнуто на мінімально прийнятному рівні. Здобувач не демонструє необхідного обсягу знань та/або вмінь, не може виконати основні завдання або продемонструвати досягнення визначених результатів навчання

3.7. Наведені в пункті 3.6 характеристики є загальними та підлягають конкретизації з урахуванням специфіки відповідного освітнього компонента.

3.8. Під час конкретизації критеріїв у РП ОК не допускається встановлення вимог, які суперечать загальним критеріям, визначеним цим Положенням.

3.9. Критерії оцінювання конкретного освітнього компонента мають бути безпосередньо пов'язані з результатами навчання за цим освітнім компонентом та забезпечувати можливість встановити ступінь їх досягнення.

IV. 100-БАЛЬНА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ШКАЛА ЄКТС

4.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в КЗ СОППО здійснюється за 100-бальною системою.

4.2. 100-бальна система передбачає диференційоване оцінювання рівня досягнення результатів навчання та забезпечує можливість переведення отриманого результату до шкали ЄКТС і національної шкали відповідно до встановленої в КЗ СОІППО системи.

4.3. Розподіл 100 балів між окремими видами навчальної діяльності та контрольними заходами здійснюється у межах конкретного освітнього компонента та визначається його робочою програмою.

4.4. Максимальна кількість балів за освітнім компонентом становить 100 балів.

4.5. Підсумкова оцінка за освітнім компонентом формується відповідно до визначених у РП ОК видів навчальної діяльності та контрольних заходів.

4.6. Співвідношення між окремими видами діяльності, контрольними заходами та кількістю балів має забезпечувати можливість оцінювання всіх результатів навчання, визначених для відповідного освітнього компонента.

4.7. Переведення результатів оцінювання за 100-бальною системою до шкали ЄКТС здійснюється відповідно до таблиці:

100-бальна шкала	Шкала ЄКТС	Національна оцінка
91–100	A	відмінно
81–90	B	добре
71–80	C	добре
61–70	D	задовільно
51–60	E	задовільно
31–50	FX	незадовільно
0–30	F	незадовільно

4.8. Застосування національної шкали, шкали ЄКТС та 100-бальної шкали має бути узгодженим і не повинно призводити до зміни встановленого рівня досягнення результатів навчання.

4.9. Критерії оцінювання не можуть встановлювати різні підходи до визначення однакових рівнів результатів навчання залежно від форми навчання, якщо інше не зумовлено специфікою організації відповідного освітнього процесу.

V. КОНКРЕТИЗАЦІЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. Загальні критерії, визначені цим Положенням, конкретизуються в робочій програмі відповідного освітнього компонента (РП ОК).

5.2. Конкретизація критеріїв у РП ОК здійснюється з урахуванням:

- програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою;
- результатів навчання за освітнім компонентом;
- змісту освітнього компонента;
- характеру завдань та очікуваних результатів діяльності здобувачів;

- видів навчальної діяльності;
- форм контрольних заходів;
- особливостей професійної діяльності за відповідною спеціальністю.

5.3. У РП ОК визначаються:

- результати навчання за освітнім компонентом;
- форми та види контрольних заходів;
- види навчальної діяльності, що підлягають оцінюванню;
- розподіл балів між відповідними видами діяльності та контрольними заходами;
- конкретні критерії оцінювання виконання завдань;
- вимоги до досягнення відповідних результатів навчання;
- за потреби – показники та дескриптори, за якими визначається рівень виконання конкретного завдання.

5.4. Конкретні критерії оцінювання в РП ОК мають бути:

- однозначними;
- вимірюваними або такими, що дають можливість обґрунтовано встановити рівень досягнення результату;
- співвіднесеними з відповідними результатами навчання;
- зрозумілими здобувачам вищої освіти;
- узгодженими із загальними критеріями цього Положення;
- придатними для застосування до відповідної форми контрольного заходу.

5.5. Для кожного виду оцінюваної діяльності доцільно визначати такі показники, які дають змогу встановити не лише факт виконання завдання, а й якість досягнення відповідного результату навчання.

5.6. Критерії оцінювання конкретного завдання можуть передбачати оцінювання таких характеристик, як:

- правильність;
- повнота;
- обґрунтованість;
- самостійність;
- логічність;
- послідовність;
- практична спрямованість;
- здатність аналізувати та узагальнювати;
- здатність застосовувати знання;
- якість аргументації;
- якість професійного рішення;
- відповідність установленим вимогам до результату діяльності.

Застосування конкретних показників визначається специфікою освітнього компонента.

5.7. РП ОК не повинна дублювати загальні положення цього документа, а має конкретизувати їх відповідно до змісту та результатів навчання відповідного освітнього компонента.

5.8. Конкретні критерії оцінювання не можуть суперечити:

- освітньо-професійній програмі;
- результатам навчання за освітнім компонентом;
- цьому Положенню;
- Положенню про організацію та методику проведення поточного та

підсумкового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти КЗ СОШПО.

5.9. Інформація про критерії оцінювання за освітнім компонентом має бути доступною здобувачам вищої освіти на початку відповідної навчальної діяльності. Науково-педагогічний працівник, який забезпечує викладання освітнього компонента, ознайомлює здобувачів вищої освіти з критеріями оцінювання, передбаченими РП ОК, на початку вивчення освітнього компонента та забезпечує можливість їх доступу до відповідної інформації.

5.10. Зміни до критеріїв оцінювання конкретного освітнього компонента здійснюються в порядку, визначеному Положенням про робочу програму освітнього компонента.

5.11. Не допускається зміна критеріїв оцінювання конкретного завдання після його виконання здобувачем вищої освіти, крім випадків, коли така зміна спрямована на усунення очевидної технічної або методичної помилки та не погіршує становища здобувачів.

VI. ОБ'ЄКТИВНІСТЬ, ПРОЗОРИСТЬ ТА СПРАВЕДЛИВІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ

6.1. Об'єктивність оцінювання забезпечується:

- використанням заздалегідь визначених критеріїв;
- відповідністю завдань результатам навчання;
- застосуванням єдиних вимог до оцінювання відповідного виду діяльності;
- аргументованістю виставленої оцінки;
- можливістю отримання здобувачем пояснення щодо результатів оцінювання;
- дотриманням вимог академічної доброчесності.

6.2. Прозорість оцінювання забезпечується шляхом оприлюднення та/або доведення до відома здобувачів:

- результатів навчання за освітнім компонентом;
- форм контрольних заходів;
- видів оцінюваної діяльності;
- розподілу балів;
- критеріїв оцінювання;
- вимог до виконання оцінюваних завдань;
- порядку визначення підсумкового результату.

6.3. Здобувач вищої освіти має право отримати від науково-педагогічного працівника обґрунтування отриманої оцінки та пояснення щодо застосування відповідних критеріїв.

6.4. У разі виникнення обґрунтованих сумнівів щодо об'єктивності оцінювання здобувач має право скористатися процедурою оскарження результатів оцінювання відповідно до нормативних документів КЗ СОІППО.

6.5. Процедура апеляції, строки її проведення, склад відповідних комісій та порядок прийняття рішення визначаються окремими нормативними документами КЗ СОІППО і не регулюються цим Положенням.

6.6. Оцінювання не може залежати від:

- особистих взаємовідносин між здобувачем і науково-педагогічним працівником;
- поглядів, переконань або інших особистих характеристик здобувача, якщо вони не є предметом оцінювання відповідно до результатів навчання;
- обставин, не пов'язаних із результатами виконання навчального завдання.

VII. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ОЦІНЮВАННІ

7.1. Оцінювання результатів навчання здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності.

7.2. Під час виконання оцінюваних завдань здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися встановлених вимог щодо самостійності виконання роботи, використання джерел інформації та допустимих засобів.

7.3. Порухення академічної доброчесності під час виконання оцінюваного завдання розглядається відповідно до нормативних документів КЗ СОІППО, що регулюють питання академічної доброчесності.

7.4. Порядок фіксації, розгляду та застосування відповідних заходів у разі встановлення порушення академічної доброчесності визначається окремими нормативними документами КЗ СОІППО.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора КЗ СОІППО, якщо інше не передбачено відповідним наказом.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом викладення його в новій редакції, яка затверджується рішенням Вченої ради КЗ СОІППО та вводиться в дію наказом ректора.

8.3. У разі внесення змін до законодавства України, нормативно-правових актів у сфері вищої освіти, стандартів вищої освіти або внутрішніх нормативних документів КЗ СОІППО це Положення підлягає перегляду в установленому порядку.

8.4. Відповідальність за актуалізацію цього Положення та контроль за дотриманням його вимог несуть посадові особи КЗ СОІППО відповідно до їх функціональних обов'язків.

8.5. Це Положення оприлюднюється на офіційному вебсайті КЗ СОІППО після введення його в дію.

8.6. Норми цього Положення застосовуються у взаємозв'язку з:

- освітньо-професійними програмами;
- навчальними планами;
- Положенням про робочу програму освітнього компонента;
- Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;
- Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;
- нормативними документами КЗ СОІППО з питань академічної доброчесності та оскарження результатів оцінювання.

РОЗРОБЛЕНО

Завідувач кафедри педагогіки,
спеціальної освіти та менеджменту

 Галина ЄФРЕМОВА

ПОГОДЖЕНО

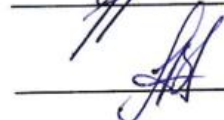
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Світлана ПАНЧЕНКО

Декан факультету підвищення кваліфікації
та перепідготовки

 Світлана ЛУЦЕНКО

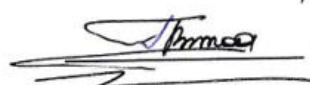
Завідувач кафедри психології

 Алла ВОЗНЮК

Завідувач навчального відділу

 Ельвіра ГОЛОВАЧ

Провідний юрисконсульт

 Андрій ГОРЕВИЙ